

PÖYTÄKIRJA 6/2019

Aika: Keskiviikkona 30.10.2019 klo 12.00-18.00 Ruotsin aikaa

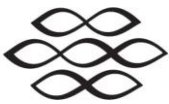
Paikka: Rajajokikomission kanslia, Storgatan 92A, Haaparanta

Läsnäolijat: Timo Jokelainen (puheenjohtaja kohdissa 1-6), Johan Antti (puheenjohtaja kohdissa 7-19), Bengt Niska, Birgitta Isaksson, Brynolf Tjärner, Elli-Maria Kultima, Matti Myllykangas, Eugen Parviainen, Kalervo Aska, Andreas Broman, Virve Sallisalmi ja Camilla Ahlstrand

Vieras kohdassa 9: Tuula Ajanki, Tornionlaakson neuvoston uusi toiminnanjohtaja

Vieraat kohdan 9 jälkeen: Håkan Carlstrand (HaV), Dan Blomkvist ja Lisa Loeb (Norrbottenin lääninhallitus)

1. Kokouksen avaus
Timo Jokelainen avasi kokouksen klo 13.00
2. Päätösvaltaisuuden toteaminen
Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.
3. Asialistan hyväksyminen
Muissa asioissa otetaan esille Lippous-esite UNESCO-symposiumia varten. Asialistan kohdat ja numerointi korjattiin. Asialista hyväksyttiin tämän jälkeen.
4. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen
Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.
5. Uudet jäsenet ja varajäsenet. Esittelykierron.
Paikalla olleet jäsenet ja varajäsenet kertoivat taustayhteisöistään ja nykyisistä tai edellisistä työtehtävistään. Kokoukseen eivät osallistuneet Pia Hulkoff, Marika Kylmämaa, Pekka Ränä eikä Aino Hyöppinen (uusi komissiossa).
6. Rajajokisopimuksen tarkoitus, komission tehtävät, rajat ylittävät vaikutukset. Keskustelu/esittely. Sihteeri Virve Sallisalmi
Virve Sallisalmi kertoi komissiosta ja sen työstä, joka perustuu Ruotsin ja Suomen väliseen rajajokisopimukseen. Ensi vuonna suomalais-ruotsalainen rajajokisopimus ja komissio täyttävät 10 vuotta. Todettiin myös, että 60 prosenttia Itämeren lohesta on peräisin Tornio-Muoniojoesta, koska kala kutee ja lisääntyy niissä.
7. Rajajokiavustus 2020. Kohderyhmät, teema, ilmoittelu. Rajajokisopimus täyttää 10 vuotta. Vuoden 2019 neljä tuettua hanketta. Liite 7, vuoden 2019 esite tiedoksi.
Todettiin, että rajajokisopimuksessa on kieliversioiden kesken eroa kulttuuriperintöä koskevassa kohdassa, kulttuuriperintö (Ruotsi) ja kulttuuriympäristö (Suomi) ¹⁾.

Päätös: *Rajajokiavustus 2020 julkistetaan haettavaksi marraskuussa 2019. Jaettava summa ja jakokriteerit sama kuin edellisenä vuonna mutta avustussumma 10 000 euroa ilmoitetaan euroissa lisättyä ”tai vastaava määrä kruunuissa”. Tämä kruunun heikon kurssin vuoksi. Mahdollisiin avustuksen hakijoihin lisätään koulut. Ja kalastuskulttuurille voidaan myös avustusta myöntää.*

¹⁾ Huomautus/Sallisalmi edelliseen kohtaan: rajajokisopimuksen perusteluissa (suomalainen versio/MMM) ”Artiklassa 2 kulttuuriarvoilla tarkoitetaan esimerkiksi erityisiä kivikautisia kaivauksia tai Kukkolankosken kulttuurihistoriallisesti arvokasta ympäristöä. Kulttuuriarvojen käsite on tarkoitettu laajaksi, eikä sillä viitata vain erityisiin kansallisen lainsäädännön nojalla suojeltuihin, ennalta tiedossa oleviin kohteisiin. Ruotsissakin käsite esiintyy lainsäädännössä mutta sielläkin se on laajassa merkityksessä” (Rajajokisopimus §2, perustelut, sivu 38 Maa- ja metsätalousministeriön julkaisussa vuodelta 2014)

8. Vuoden 2020 toiminnan suunnittelu. Luonnos liite 8b.

Päätös: *Luonnosta vuoden 2020 toimintasuunnitelmaksi käsitellään uudelleen seuraavassa kokouksessa. Ideat toimintasuunnitelmaan ovat tervetulleita.*

9. Tornionlaakson neuvoston uusi toiminnanjohtaja Tuula Ajanki esittelee neuvoston toimintaa. (klo 14.30 Ruotsin aikaa)
Tuula Ajanki on aloittanut toimessa 1. kesäkuuta 2019. Tornionlaakson neuvoston toimintaa rahoittavat etupäässä kunnat, ja myös kolme Norjan kuntaa on mukana yhteistyössä. Tavoitteena työssä on edistää mm. elinkeinoelämää raja-alueilla sekä tehdä yhteistyötä rajan yli. Tiedonvaihto komission ja neuvoston välillä jatkuu.

Havs och vattenmyndighetenin (Meri ja vesiviranomaisen) ja lääninhallituksen kalastusviranomaiset vierailivat kansliassa myös kertomassa ajankohtaisia kuulumisia kalastuksenhallinnasta ja Ruotsin hallitukselta saadun, vuoden 2020 kalastussääntöä koskevan, tehtävän sisällöstä.

Kansalliset viranomaiset ovat sopineet, että yhteislupatuotoilla tuetaan osin lohien ja taimenen telemetriatutkimusta ja lisäksi varoja suunnataan lohien terveystilanteen seuraamiseen.

Mahdollisuutta sopia kalastussäännön poikkeuksista aiemmin kuin helmimaaliskuussa, kuten tähän saakka, neuvotellaan 14. marraskuuta Helsingissä, jossa on aiheita valmisteleva kokous. Sen jälkeen HaV aikoo kuulla, mitä sen referenssiryhmä ja rajajokikomisio ovat mieltä ehdotuksista.

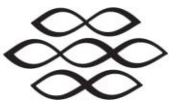
Muita asioita, joita komisison jäsenet ottivat keskustelussa esille olivat mm-regalekysymys Suomen puolella ja sen perusteet Ruotsin lainsäädännössä, heittopainokalastus, lyijypainot, verkkopyynnin päivämäärät, saalisraportoinnin kehittäminen sekä kaiken kalastuksen kieltäminen rajavesistössä syksyisin ja Kilpisjärven alueen kalastusmahdollisuudet.

10. Lohen Vuosi 2019 Tornionlaaksossa. Havs och vattenmyndighetenin myöntämän avustuksen käyttö ja raportointi teemavuonna. Raportti tiedoksi. Liitteet 10a, 10b.

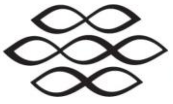
Raportointi HaV:lle tehdään marraskuussa liiteaineistojen mukaisesti.

11. Kirjoituskilpailu Tornionlaakson yläaste-, lukio- ja ammattikouluille, pääpaino Tornionjoki (asia esillä edellisessä kokouksessa). Jäsenet kertovat kunnista saamistaan vastauksista.

Päätös: *Käsitellään seuraavassa kokouksessa.*

12. Sijaisuus rajajokikomisison kansliassa 1.1.2020-31.2021. Ilmoitus, liite 12. Sallisalmi on virkavapaalla joulukuusta 2019 alkaen 31.5.2021 saakka.
Päätös: *Komissio etsii sijaisen, jolla on soveltuva pätevyys. Ilmoitus viimeistellään puheenjohtajien kanssa ja sihteeristö laittaa paikan hakuun molempien maiden työnvälitykseen ja alueellisiin sanomalehtiin.*
13. Nimitysprosessi. Komission suomalaisen pysyvän asiantuntijan esitys maa- ja metsätalousministeriössä. Komission esitys 1.7.2019, liite 13a ja 13b. Nimityksen tilanne tiedoksi.
Kanslia on lähettänyt nimityspyynnön hyvissä ajoin heinäkuun alussa. Kari Kinnunen oli komission yksimielinen esitys. Ministeriö ei ole myöskään nimittänyt uutta Suomen puolen puheenjohtajaa, ja nämä nimitykset on liitetty ministeriössä yhteen lainsäädäntöneuvos Pekka Kempvaiselta saadun tiedon mukaan.
14. Tarjous kopiokoneen leasing-sopimuksesta Officelta. Tarjousliite kokouksessa. Keskustelu.
Päätös: *Kanslian kopiokonetta ei vaihdeta vielä, kanslia voi päättää sopivasta ajankohdasta myöhemmin.*
15. Lausuntopyyntö ja komission tietoon tulleet päätösaasiat, tiedoksi.
Liite 15
- *Lausuntoluonnos tärkeät kysymykset Pohjanlahden vesienhoitoalueella, 2019-11-01*
Ongelmana on, että asiakirjat ovat vain ruotsiksi, joten esimerkiksi suomalaisviranomaisten on vaikeaa ottaa kantaa niihin, sama pätee tietyin osin myös rajajokikomissioon.
Komission lausunnon sisältöön ei tullut muutoksia ja se lähetetään luonnosversion mukaisena Pohjanlahden vesiviranomaiselle.
16. Kokoukset ja seminaarit, tiedoksi
Tulevat:
13.-14.11.2019 Vesineuvostojen yhteyshenkilöpäivät, Skellefteå. Sihteeristö.
26.11.2019 **UNESCO maailmanperintö ja koskikalastuskulttuuri Tornionjoella, symposiumi** Tornion Aineen taidemuseolla. (Huom, komissio tukee tapahtumaa rajajokiavustuksella.)
Menneet:
16.9.2019 Ympäristöfoorumi, Ilmastomuutos pohjoisessa, Norrbottenin lääninhallitus, Luleå, Kulturens hus, Sallisalmi
17.9.2019 Tornionjoen tulvaryhmä, Lapin ELY-keskus, Kinnunen
18.-20.9.2019 HELCOM workshop with River Basin Management authorities, Riika, Latvia, Sallisalmi
26.-27.9.2019 Matkailuparlamentti, Finnish Lapland Tourism Board, kestävyys, kesä, sopeutuminen muuttuvaan ilmastoon, Tornio. Sallisalmi
8.10. 2019 AELCLIC-projekti Aalto-yliopisto, workshop n:o 3, Tornio-Haaparanta, Sallisalmi
16.10.2019 Näränperän tulvavallin korottaminen, viranomaiskokous lupa-asioista suunnitteluasteella. Osallistujat: Tornion ja Haaparannan kaupungit, Norrbottenin lääninhallitus, Lapin ELY-keskus, sihteeristö.
17. Jätevesiraportti julkaisuversio. Liite 17. Tiedotustoimenpiteet. Tiedoksi.

Raportin suomalainen taittoversio on valmis, ruotsinkielinen vastaavansisältöinen versio valmistuu ensi viikolla. Sihteeristö laatii mediatiedotteen Tornionjokivarren Ruotsin ja Suomen puolen jätevedenkäsittelystä, jossa myös kehitysehdotuksia.

18. Muut asiat
Rajajokikomissio tilaa Tornionlaakson Kesäsiika Interreg-projektin tuottamasta Lippous-esitteestä toisen painoksen. Tavoitteena on jakaa esitettä Unesco-symposiumin osallistujille 26.11.2019 Torniossa.
19. Seuraava kokous
Päätös: 11.12.2019, kokous yhteinen jäsenille, varajäsenille ja asiantuntijoille.
20. Kokouksen päättäminen
Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 17.30 Ruotsin aikaa.

Johan Antti
puheenjohtaja

Timo Jokelainen
varapuheenjohtaja